

Mål T-155/04

SELEX Sistemi Integrati SpA mot Europeiska gemenskapernas kommission

”Konkurrens — Missbruk av dominerande ställning — Begreppet företag —
Klagomål — Avslag”

Förstainstansrättens dom (andra avdelningen) av den 12 december 2006 . . . II - 4803

Sammanfattning av domen

1. *Förfarande — Intervention — Grund som inte åberopats av sökanden
(Domstolens stadga, artiklarna 40 fjärde stycket och 53 första stycket; förstainstansrättens
rättegångsregler, artikel 116.3)*
2. *Talan om ogiltigförklaring — Föremål för talan — Beslut grundat på flera delresonemang,
vilka vart och ett räcker för att utgöra stöd för beslutets artikeldel — Ogiltigförklaring av
ett sådant beslut — Villkor
(Artikel 230 EG)*

3. *Konkurrens — Gemenskapsregler — Företag — Begrepp*
(Artiklarna 81 EG och 82 EG)
4. *Konkurrens — Gemenskapsregler — Företag — Begrepp*
(Artiklarna 81 EG och 82 EG)
5. *Konkurrens — Gemenskapsregler — Företag — Begrepp*
(Artiklarna 81 EG och 82 EG)
6. *Konkurrens — Gemenskapsregler — Företag — Begrepp*
(Artiklarna 81 EG och 82 EG)
7. *Konkurrens — Dominerande ställning — Missbruk — Begrepp*
(Artikel 82 EG)
8. *Institutionernas rättsakter — Motivering — Skyldighet — Omfattning*
(Artikel 253 EG)

1. Även om artikel 40 fjärde stycket i domstolens stadga, vilken enligt artikel 53 första stycket i denna stadga är tillämplig även på förfarandet vid förstainstansrätten, och artikel 116.3 i förstainstansrättens rättegångsregler inte förhindrar att intervenienten framför nya eller andra argument än de som framförts av den part han stödjer, för att hans intervention inte skall begränsas till en upprepning av de argument som framförts i ansökan, kan han inte med stöd av dessa bestämmelser ändra eller förvränga det föremål för talan som definierats i ansökan genom att anföra nya grunder.
2. Om själva beslutsdelen i ett kommissionsbeslut grundas på flera delresonemang, som vart och ett i sig räcker för att utgöra stöd för beslutet, finns det i princip endast skäl att ogiltigförklara rättsakten om vart och ett av delresonemangen är rättsstridiga. Ett fel eller annan rättsstridighet som endast påverkar ett av dessa delresonemang kan inte räcka för att motivera en ogiltigförklaring av det ifrågasatta beslutet, eftersom felet eller rättsstridigheten inte kan ha haft ett avgörande inflytande på institutionens beslut.

(se punkt 42)

(se punkt 47)

3. I gemenskapens konkurrensrätt omfattar begreppet företag varje enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och hur den finansieras, och ekonomisk verksamhet utgörs av all verksamhet som består i att erbjuda varor eller tjänster på en viss marknad.

När det gäller ett offentligt organ, och med hänsyn till att konkurrensreglerna i fördraget är tillämpliga på den verksamhet som kan särskiljas från den del av verksamheten som avser myndighetsutövning, skall en sådan enhets olika verksamhetsdelar prövas var för sig och det förhållandet att vissa av dessa delar kan likställas med myndighetsutövning innebär inte att de andra delarna inte kan vara av ekonomisk art. Det skall följaktligen, för varje del av ett offentligt organs verksamhet, prövas dels huruvida den kan särskiljas från den verksamhet som ingår i organets offentliga uppdrag, dels huruvida den utgör en ekonomisk verksamhet.

(se punkterna 50, 54 och 55)

4. När det gäller standardiseringsverksamheten vid Europeiska organisationen för

säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) måste en åtskillnad göras mellan å ena sidan förberedandet och utarbetandet av standarder, en uppgift som utförs av Eurocontrolbyrån i egenskap av verkställande organ, och å andra sidan antagandet av standarderna av Eurocontrols råd. Om sistnämnda uppgift utgör lagstiftningsverksamhet och således en verksamhet som ingår i Eurocontrols offentliga uppdrag, kan där emot förberedandet och utarbetandet av tekniska standarder särskiljas från uppdraget att förvalta luftrummet och utveckla luftfartssäkerheten. Behovet av att anta standarder på internationell nivå innebär nämligen inte nödvändigtvis att den enhet som utarbetar dessa standarder även måste vara den enhet som senare antar dem.

Den del av Eurocontrols verksamhet som består i att utarbeta standarder kan likväl inte anses utgöra ekonomisk verksamhet, eftersom det inte finns någon marknad för sådana tjänster. De enda som kan efterfråga en sådan tjänst är nämligen staterna när de i egenskap av luftfartsmyndighet utövar kontroll över flygtrafiken, men dessa har valt att utarbeta dessa standarder själva, inom ramen för ett internationellt samarbete, genom Eurocontrol. Eurocontrol kan inte anses erbjuda varor eller tjänster till sina medlemsstater, med hänsyn till att detta organ, inom området för standardisering, för sina medlemsstater endast

utgör ett forum för samråd som de har skapat för att samordna de tekniska standarderna för deras enhetliga flygledningssystem.

Den icke ekonomiska karaktären av den standardiseringsverksamhet som Eurocontrol utövar medför att dess förvärv av varor som krävs för denna verksamhet inte heller utgör en verksamhet av ekonomisk karaktär. Det är nämligen frågan huruvida den senare användningen av produkten är av ekonomisk karaktär som oundvikligen avgör inköpsverksamhetens art.

(se punkterna 59–61 och 65)

5. Den verksamhet i form av forskning och utveckling som finansieras av Eurocontrol utgör inte någon ekonomisk verksamhet och fördragets konkurrensregler är således inte tillämpliga. Eurocontrols förvärv av prototyper i samband med denna verksamhet som består i forskning och utveckling och förvaltning av därmed sammanhängande immaterialrättsliga rättigheter är nämligen inte av sådan beskaffenhet att det medför att denna del av organisationens verksamhet får en ekonomisk karaktär, eftersom detta förvärv inte för med sig att varor eller tjänster erbjuds på en viss marknad. Förvärvet av prototyper utgör vidare endast en underordnad verksamhet i förhållande till utvecklingen av dem. Denna utveckling utförs inte av Eurocontrol själv, utan av företag som är

verksamma inom den berörda sektorn, vilka organisationen beviljar allmänna stimulansstöd i syfte att främja forskning och utveckling. Enligt subventionsavtalen skall visserligen Eurocontrol förvärva äganderätten till prototypen och de immaterialrättsliga rättigheter som den forskning som organisationen har finansierat ger upphov till, men organisationens förvärv av dessa rättigheter är inget ändamål i sig och förvärvet sker inte i syfte att exploatera rättigheterna kommersiellt. Förvärvet utgör nämligen endast en del i den juridiska relationen mellan den enhet som lämnar en subvention och det företag som mottar subventionen.

De immaterialrättsliga rättigheter som Eurocontrol innehar till följd av resultaten av den ovannämnda forsknings- och utvecklingsverksamheten, inom ramen för den förvaltning av immaterialrättsliga rättigheter som inrättats av organisationen, ställs gratis till berörda företags förfogande. Vid bedömningen av huruvida en verksamhet är av ekonomisk karaktär utgör visserligen kriteriet att det inte utgår någon ersättning endast ett kriterium bland andra, och detta kriterium är inte i sig tillräckligt för att dra slutsatsen att verksamheten inte är av ekonomisk karaktär. I förevarande fall kan emellertid det förhållandet att licenser för att få del av de rättigheter som förvärvas av Eurocontrol i samband med utvecklingen av prototyper beviljas gratis läggas till det förhållandet att det rör sig om en underordnad verksamhet i förhållande till den verksamhet som avser att främja den tekniska utvecklingen,

som utförs i syfte att uppnå det mål av allmänintresse som utmärker Eurocontrols uppdrag och som organisationen inte har något eget intresse av att uppnå som kan särskiljas från detta mål, vilket utesluter att en verksamhet är av ekonomisk karaktär.

(se punkterna 73, 75–77 och 82)

6. Vid utövandet av de verksamheter som består i att bistå de nationella myndigheterna utgör Eurocontrol ett företag i den mening som avses i artikel 82 EG, eftersom det är fråga om ekonomisk verksamhet. Denna del av Eurocontrols verksamhet kan nämligen särskiljas från organisationens uppdrag att förvalta luftrummet och utveckla luftfartssäkerheten. Med hänsyn till att Eurocontrol endast erbjuder sitt bistånd inom detta område på begäran av de nationella myndigheterna, rör det sig inte om en verksamhet som är nödvändig eller oundgänglig för att säkerställa luftfartssäkerheten.

När denna verksamhet består i att lämna rådgivning vid formuleringen av kravspecifikationer i samband med offentlig upphandling eller vid urvalet av de företag som deltar i upphandlingen, rör det sig just om ett erbjudande av tjänster på marknaden för rådgivning, en marknad som även privata företag som har

specialkunskap på området kan agera på, vilket utgör ytterligare en omständighet som talar för att den aktuella verksamheten kan betecknas som företagsverksamhet.

Det förhållandet att de tjänster som består i att bistå nationella myndigheter inte i nuläget erbjuds av privata företag förhindrar inte att de kan anses utgöra ekonomisk verksamhet, eftersom tjänsterna skulle kunna tillhandahållas av privata enheter.

Det förhållandet att dessa tjänster inte i sig sker mot ersättning kan utgöra ett indicium på att det inte är fråga om en ekonomisk verksamhet, men det är inte i sig avgörande, eftersom Eurocontrol erhåller finansiering från sina medlemsstater i form av bidrag, vilka i sig ger tillgång till gratis bistånd som tillhandahålls på begäran.

Även det förhållandet att den del av Eurocontrols verksamhet som består i att lämna bistånd bedrivs för att uppnå ett mål av allmänintresse och inte i vinstsyfte kan utgöra ett indicium på att

verksamheten inte är av ekonomisk karaktär, men det förhindrar inte att en verksamhet som består i att erbjuda tjänster på en viss marknad anses utgöra ekonomisk verksamhet.

tioner, medför att hinder läggs i vägen för att den på marknaden ännu existerande konkurrensen upprätthålls eller utvecklas.

(se punkt 107)

(se punkterna 86–92)

7. Missbruksbegreppet är ett objektiva begrepp som omfattar sådana beteenden av ett företag med dominerande ställning som kan påverka strukturen på en marknad där konkurrensen redan är försvagad just till följd av det ifrågasatt företags existens och som, genom att andra metoder används än sådana som räknas till normal konkurrens om varor och tjänster på grundval av de ekonomiska aktörernas transak-
8. Kommissionen är inte skyldig att, i motiveringen till ett beslut om avslag på ett klagomål angående överträdelse av konkurrensreglerna, ta ställning till samtliga argument som de berörda personerna har åberopat till stöd för sin ansökan, utan det räcker att den anger de omständigheter och rättsliga överväganden som är av väsentlig betydelse för beslutet.

(se punkt 118)